

WERKMAP VOOR BEGELEIDERS

Beste begeleider, beste ouder, beste geïnteresseerde,

De werkmap D3D wil een inhoudelijke omkadering bieden aan jou als begeleider van een groep kinderen, jongeren of studenten. We hopen dat je in deze map voldoende achtergrond, informatie en tips vindt om je tentoonstellingbezoek rijker en intensiever te maken.

Deze map biedt één sessie, aangepast aan de leeftijd van de groep die van A tot Z te volgen is. Daarnaast is deze map een ideeënbundel waaruit éénieder geschikte ideeën put die toepasbaar zijn en zinnig binnen je eigen zoektocht als begeleider van kinderen of jongeren.

Voor Cacao Bleu **is kunst een zintuiglijke ervaring**: we hopen dan ook dat je in eerste instantie gewoon je instinct volgt en de kinderen of jongeren ruimte en tijd geeft om de verschillende installaties op eigen houtje te laten ervaren en ontdekken. In experimenteren zonder te oordelen of natuurlijke associaties maken ligt volgens ons de basis voor creativiteit.

Of je nu wil schilderen, theater spelen, dansen of zingen. Trek je schoenen uit, durf te spelen en beweeg je neus achterna!

Kunsteducatieve begeleiders kunnen ook zelfgemaakte filmpjes, montages en foto's laten afspelen in één van de installaties. D3D is bedoeld als een instrument om mee te werken, profiteer dus gerust van de aanwezigheid van deze installaties.

Vriendelijke Groeten,
Anne-Lore Baeckeland en Lenneke Rasschaert
Namens Cacao Bleu vzw

Inhoud

1. D3D in en notendop

2. Hedendaagse dans?

3. Rond en in D3D

- **Bewegingstips bij de fototentoonstelling**
- **Werken rond het boekje “Ik mis me” van Wally de doncker als voorbereiding op de dansfilm “Zus zonder Zus”**
- **Werken met TussenintussN**
- **Werken met ei-land**

•

1. D3D in een notendop

D3D?

D3D is een danseducatieve tentoonstelling voor kinderen van 4 tot 12 jaar. De bedoeling is dat kinderen via een onverwachte weg kennis maken met hedendaagse dans en dansimprovisatie. Dit doen ze door te kijken, te dansen en te bewegen of te filosoferen en vragen te stellen. Op deze manier wordt hun beeldvorming over dans verruimd.

3 Installaties en een fototentoonstelling

In de wandelgangen staan drie verschillende installaties opgesteld.

Zus zonder zus: is een dansfilm waarin drie meisjes improviseren en reageren op de bewegingen van een hedendaagse danseres. De film wordt geprojecteerd in een gelijkaardig decor. Publiek kan de film bekijken met of zonder koptelefoon.

TussenintusseN: is een installatie waarin je kan dansen en reageren op de gebeurtenissen in een dansanimatiefilm. Als publiek ga je tussen de film en de spiegel staan. Je probeert op verschillende manieren beweeglijk te reageren. Alsof je in een danscomputerspel zit maar zelf de regels mag uitvinden...

Ei-land is een witte dansvloer en een glazen tafel. Voorwerpen, tekeningen en vloerpatronen worden via de tafel geprojecteerd op de witte vloer. De tekeningen en patronen scheppen verschillende mogelijkheden om te gaan bewegen. Wie vindt manieren om op dit ei-land te dansen?

2. hedendaagse dans en beweging?

Wat is hedendaagse dans?

Het is niet gemakkelijk om in een paar woorden samen te vatten voor kinderen wat hedendaagse dans betekent of is. Iedereen heeft bepaalde beelden, situaties, dansstijlen in zijn hoofd waarop de naam hedendaagse dans kan worden geplakt. Hedendaags betekent actueel, maar natuuelijk zijn verschillende dansstijlen actueel. Denk maar Jumpen, ballet, jazzdance, streetdance, discotheek, fuiven, etc. Toch zijn geen van deze stijlen/situaties hedendaagse dans. Hedendaagse dans is een containerbegrip. Een vlag die vele ladingen dekt... In principe is het een vorm van postmoderne dans die gelijktijdig met andere nieuwe ontwikkelingen in de kunst is ontstaan namelijk vanaf het begin van de jaren '80. Er wordt voornamelijk in de podiumkunsten over hedendaagse dans gesproken.

In feite zijn er **een aantal basiskenmerken en vuistregels** die hedendaagse dans definiëren of zo typisch maken:

- In hedendaagse dans mogen **alle bewegingen** worden gebruikt. (Ook niet bewegen, tikken met je vingers, zuchten,...) Alle bestaande dansstijlen mogen dus vermengd worden.
- Daarnaast kan **elke plaats** of locatie omgetoverd worden tot voorstellingsruimte.
- Hedendaagse dans gaat in tegen bestaande gebruiken en gebruikt **een ruwe danstaal met veel vloerwerk**: dat is soms heftig: rennen, vallen, rollen, ... De bewegingen hoeven niet langer 'mooi' te zijn.
- **Improviseren** speelt in het maakproces een belangrijke rol. Bij improvisatie probeer je zelf ter plekke te verzinnen wat je zal dansen. **Contactimprovisatie** is een speciale vorm van improviseren.

“Contactimprovisatie. Als jij ergens staat en ik kom er toevallig langs en loop tegen je op. Dan kom jij in beweging. Je schuift opzij of je valt en je draait een beetje... Als jij nu door die beweging weer iemand anders raakt, raakt die ook uit zijn evenwicht en zo kun je doorgaan... denk maar aan een rijtje omvallende dominostenen...”

Is beweging ook dans?

"Niet elke beweging is dans. Maar aan de hand van verschillende trucjes kan een beweging wel dans worden!."

Test dit uit samen met je groep kinderen. Som samen met de kinderen een aantal bewegingen op die je doet wanneer je in een winkel staat en iets wil kopen: binnenkomen, in de rekken kijken, iets kiezen, een kledingstuk voor je houden, rondkijken, iets aanwijzen, de gordijn van een pashokje openschuiven, een broek aandoen, voor de spiegel staan, betalen, etc

Vraag aan de kinderen hoe ze van zulke beweging een dansbeweging kunnen maken, laat hen samen een aantal voorbeelden zoeken, zodat iedereen begrijpt wat de bedoeling is.

Verdeel de kinderen in groepjes van vier:

Elk kind kiest één winkelbeweging en maakt daar een dansbeweging op. Daarna worden de vier dansbewegingen achter elkaar geplaatst. Zo ontstaat er reeds een korte choreografie. Zorg voor een opgewekt muziekje met een duidelijk ritme of een duidelijke beat.

Hoe wordt een gewone beweging een dansbeweging? Welke trucjes kan je daarvoor gebruiken?

- De beweging versnellen of vertragen
- De beweging verschillende malen herhalen
- De beweging vergroten of verkleinen
- De beweging al springend of draaiend doen
- Meerdere lichaamsdelen aan de beweging toevoegen

c. Hoe kijken naar dans?

"...Als je een verhaal wil vertellen is het verhaal het allerbelangrijkste en niet de dans. Als er geen verhaal is kan je meer naar de vorm en de figuren van de dans kijken..."

Aangezien er in de meeste hedendaagse dansvoorstellingen geen verhaallijn zit worden deze voorstellingen soms als moeilijk ervaren. Zulke voorstellingen vragen in principe een andere manier van kijken dan een theatervoorstelling. Deze manier van kijken sluit nauw aan bij het kijken naar beeldende kunst.

"...Je kan naar dans kijken door indrukken van dansbewegingen, compositie, muziek en licht met elkaar te verbinden en zo tot je eigen mening te komen..."

"...Er is geen juist of fout bij het kijken naar dans, probeer te zeggen wat je denkt en voelt. Elke mening is goed...dans is multi-interpreteerbaar..."

"...Als je slechts één foto mocht maken van D3D, welke foto zou dat dan zijn?..."

Kijk vooral naar:

- De dansbewegingen: welke bewegingen doen de dansers? Hard, zacht, snel, traag, alledaags, vreemd,...
- De compositie of de choreografie: de opeenvolging van de passen en de bewegingen.
- De groepering van de dansers:solo, in duet in trio. Bewegen de dansers unisono? Doen ze allemaal hetzelfde of net niet?
- De kostuums
- De muziek: hoe klinkt de muziek? Hard, zacht,...Was er altijd muziek?
- Decor: was er decor? Wat zou dan kunnen voorstellen?
- Het licht: welke kleuren licht kon je zien?

3. Werken rond en in D3D

Van foto naar dans: bewegingstips bij de fototentoonstelling

Over stil staan, foto's en beweging

"...Beweging is de verbinding tussen twee poses, of tussen twee foto's. Bewegen is niet stil staan...een foto beweegt niet...die staat stil. Maar sommige foto's bewegen wel, dan zijn ze minder scherp..."

Opdracht 1

Verkennen van de fototentoonstelling

Wandel met je groep kinderen langs de fototentoonstelling. Laat de kinderen rustig kijken en hou halt bij die foto's die hun interesse scheppen. Probeer samen met de kinderen eens na te denken over de volgende vragen:

Welke foto's bewegen? Waaraan kan je dat zien? Welke bewegingen denk je dat de mensen op de foto aan het doen waren? Welke beweging deden ze ervoor en daarna? Denkt iedereen daar hetzelfde over? Wat zijn andere mogelijkheden?

Opdracht 2

foto's aanvullen

Op de meeste foto's staan niet veel dansers. Laat de kinderen in drietallen langs de foto's lopen. Eentje neemt de houding aan van de foto en de anderen proberen daar met hun lichaam een houding bij te verzinnen. Bij de volgende foto mag iemand anders beginnen.

Opdracht 3

kijken naar kadrage en perspectieven

We kijken nog eens goed naar de foto's. Soms staan de mensen er niet volledig op. Verschillende lichaamsdelen vallen buiten de foto.

Andere foto's werden van bovenuit gemaakt of van onderuit. Sommige staan ondersteboven.

Neem een krijtje bij de bankjes en teken buiten een vierkant van 2m bij 2m op de grond. In groepjes van 3 maken de kinderen een foto binnen het krijtvierkant:

- Maak een beeld/foto met één hoofd en drie benen
- Maak een beeld/foto vanuit vogelperspectief (van boven uit bekeken)
- Maak een beeld/foto waarbij slechts één persoon volledig in het vierkant staat
- Maak een beeld/foto en waarbij één persoon op de voorgrond staat en één op de achtergrond

Probeer bij elke foto die je maakt een leuke titel te verzinnen! De anderen wandelen telkens rond het krijtvierkant en bekijken vanuit welke hoek het beeld het mooiste is.

Opdracht 4

Creëer een foto-dans

Kinderen kiezen per twee 3 foto's uit de hal en bootsen de houdingen na. Ze zetten de foto's in een volgorde die zij leuk vinden. Bv eerst zittend, daarna op één been, daarna per twee

Eerst proberen de kinderen zo snel mogelijk van houding te veranderen dit gebeurt telkens wanneer de begeleider in de handen klapt. Daarna kan de begeleider voor een muzikje zorgen. De kinderen proberen tussen elke foto een dansbeweging te verzinnen om naar de volgende foto te gaan. Zo ontstaan zeer korte stukjes dans. Vervolgens kunnen verschillende groepjes de stukjes dans aan elkaar leren op die manier maak je korte dansfrases.

Dans en bewegingsworkshop bij Zus zonder Zus Met het boekje “Ik mis me” van Wally de Doncker als uitgangspunt.

"Bewegen of bewogen worden?"

Wie beweegt wie?"

De inspiratiebron van de film “Zus zonder Zus” is het filosofische boekje “Ik mis me” van Wally de Doncker. **Voor het bekijken van de film** gaan de kinderen via beweging en dans zelf onderzoeken hoe zij denken over de verschillende filosofische vragen die in het boekje aan bod komen. **Vervolgens wordt de film bekeken.** Via een **nabespreking** wordt de link gelegd tussen de ervaringen uit de dansworkshop en de film.

Deze workshop op maat van je doelgroep

De hierna beschreven ideeën zijn geen uitgeschreven les: het zijn ideeën om met de filosofische vragen actief aan de slag te gaan. We hebben getracht om voldoende ideeën te geven zodat iedere begeleider met zijn doelgroep een bewegingssessie kan samenstellen.

De beschreven ideeën zijn **initiërend en prikkelend**. Onze ervaring leert dat **jonge kinderen** graag worden aangesproken vanuit hun rijke fantasiewereld. Vanaf **8/9 jaar** komt het spelmatig werken op de voorgrond samen met de behoefte fysieke behendigheid te ontwikkelen. **Groepen met meerdere culturele achtergronden** hebben (bij aanvang) baat bij korte, duidelijke en speelse opdrachten. Een juiste muziekeuze kan deze groepen helpen in een goede concentratie te komen. Groepen die enige ervaring hebben met dansimprovisatie kunnen experimenteren met één opdracht en vervolgens zelf bewegingsfrases vast leggen.

Verkenkend gesprek over “Ik mis me”

“Ik mis me” be vraagt hoe alles zou zijn als ‘Ik’ er niet was. “Hoe zou de wereld eruit zien zonder mij?” Het centrale thema dat vertaald werd naar dans is **invloeden en beïnvloeden**. De groep zit in een kring. Probeer via een kort gesprek de kinderen bewust te laten worden van hetgeen ze voelen... we gebruiken een stelling uit het boekje.

Als ik er niet was, zou ik me niet kunnen voelen.

De kinderen/jongeren staan stil bij zichzelf.

Welke informatie krijgt mijn lichaam? Wat kan ik horen, zien en voelen?

Kan ik mijn hart horen kloppen, mijn bloed horen stromen, mijn ademhaling voelen

Waar heeft mijn lichaam contact met de grond?

Waarmee steun ik op de grond? Kan ik andere steunvlakken gebruiken?

Opwarming: “Ik voel mezelf dus ik leef”

Over zichzelf voelen aan de buitenkant en binnenkant.

Ritmische muziek/Kinderen staan in een kring.

De kinderen voelen zichzelf door in hun hele lijf te knijpen, op sommige plekken te kloppen of stevig te wrijven. Bij groepen waar de kinderen elkaar kennen kan dit in tweetallen .

We springen ter plaatse, met een ontspannen hoofd, ontspannen schouders, losse benen. Wanneer de muziek stopt blijven we staan en proberen we te voelen wat er binnenin gebeurt.

Concentratieoefening: zenmuziek als sfeerzetter. De kinderen zitten in kleermakerszit met de ogen gesloten.

Hoe kunnen we onze binnenkant voelen? .

Klap heel hart in je handen. Wie voelt de tintelingen? We leggen onze handen op de zijkant van de borstkas en ademen heel diep in. Wie voelt zijn borstkas groter worden?

Klop met gebalde vuisten op je schedel. Wat voel je als je stopt?

Knijp heel hard in je oren, van je oorleletje tot boven het kraakbeen. Voel je hoe je het helemaal warm krijgt?

Sensorische oefening: over ervaren en gewaarworden.

De helft van de groep ligt op de grond, liefst op matjes, met de ogen gesloten. De andere helft neemt een pluimpje en gaat bij een persoon op de grond om te strelen aan de handen, voeten of gezicht. Ieder krijgt een pittenzakje (of iets dergelijks) en legt het zakje ergens op een lichaam. Leg rustig beide handen volledig op de wangen van een liggende persoon.

Nagesprek: Wat heb je gevoeld?

Over het voelen van de zwaartekracht: op een pittig muziekje

De kinderen lopen en dansen door de zaal. Wanneer de muziek stopt blijven de kinderen staan. De kinderen gaan met de voeten in parallelle stand staan en sluiten de ogen. Ze proberen hun gewicht zo ver mogelijk naar voor te verplaatsen. Idem zijwaarts en achterwaarts. Ze voelen hoe het gewicht anders wordt verdeeld over hun voeten.

Vervolgens dansen ze weer verder. Bij de volgende stop observeren de kinderen hoe ze het stevigst staan: op één been, op beide benen met de benen gespreid, etc. Door een duwtje in de rug kan je testen of de kinderen stevig staan.

Bewegingspuzzel via steunpunten: zelfde pittige muziek

Na iedere stop van de muziek roept de begeleider een cijfer. De kinderen creëren een beeld met dat aantal steunpunten. Ze zoeken naar speciale steunpunten zoals een schouder, een hoofd of elleboog, een hiel...

uitbreiding

Deze opdracht kan je ook per twee uitvoeren met een dobbelsteen. Het ene kind gooit en het andere maakt een beeld met het aantal ogen als steunpunten... Daarna proberen ze een beeld te maken per twee...op die manier moeten ze op elkaar steunen, of elkaar optillen om de opdracht te vervullen

Bewegingsopdrachten met spiegeltjes

Als ik er niet was zou ik mezelf niet kunnen zien in de spiegel en zou ik ook geen schaduw hebben.

Kan ik sneller dansen dan mijn spiegelbeeld?

Wat kan ik allemaal zien van mezelf in dat spiegeltje?

Met twee spiegeltjes kan ik meer zien, verborgen kantjes van mezelf?

Als de spiegel beweegt, dan lijkt het wel alsof de hele wereld beweegt .

Per deelnemer is er een spiegeltje. De spiegels liggen verspreid in de ruimte. Bekijk jezelf in één van de spiegeltjes: niet alleen je gezicht. De kinderen laten ook andere lichaamsdelen in de spiegel kijken: knie, buik, voet, etc

- De kinderen gaan per twee op zoek **welke delen van het lichaam** ze kunnen bekijken door twee spiegels op elkaar af te stemmen.
- Wat kan je van de ruimte zien vanuit **verschillende invalshoeken**? Wat als je de spiegel in de hand neemt? Leg de spiegel eens onder je neus en kijk zo in de spiegel. Op die manier lijkt het wel alsof je op het plafond loopt!
- **Spiegelen in duo: de kinderen zitten met twee tegenover elkaar.** Eén kind beweegt en de andere spiegelt. Indien de kinderen geen ideeën hebben kunnen ze denken aan bewegingen die ze s'ochtends voor de spiegel uitvoeren. Rustige langzame bewegingen; worden afgewisseld met grotere bewegingen. Moedig de kinderen aan om van positie te wisselen en de spiegel door de ruimte te bewegen.
- **Spiegel en beweger.** De groep wordt in twee verdeeld. Elk kind krijgt een rol: spiegel of beweger. De spiegels hebben een zakdoek in de hand. De kinderen stappen door de zaal. Wanneer een spiegel een beweger ontmoet dan imiteert de spiegel de beweger. Na enige tijd wordt de zakdoek doorgegeven en worden de rollen omgedraaid.

Uitbreiding

- Ieder kind zoekt 1 kleine, eigen beweging. Wanneer een spiegel een beweger ontmoet dan leert de spiegel zijn/haar beweging en voegt die toe aan de eigen beweging. Op die manier probeert de spiegel zoveel mogelijk bewegingen over te nemen en na elkaar te zetten. Wanneer het muziekstuk ten einde is kijkt de groep bewegers naar de bewegingsfrases van de groep spiegels. Wie zijn/haar beweging het meest terug ziet komen had de grootste invloed.

Ik ben slechts een stukje van mezelf

Hoe zou het zijn om maar een stukje te zijn? Over kijken vanuit een ander perspectief.

Hoe zou het zijn om slechts arm te zijn? Enkel hoofd of beenderen? Hoe zal je dan bewegen of dansen?

- **Fantasieoefening: Stel dat mijn hele lichaam een voet is?** Iedereen ligt alleen in de zaal en probeert zich voor te stellen hoe dat zou zijn. Oudere kinderen kunnen hun antwoorden noteren.

Wat ziet een voet? Wat hoort een voet? Wat is de grootste wens van een voet?

- **Dans de schoenen. In Drietallen.**

Eén kind schuift beide handen in een paar schoenen en zet die op de grond. Dit kind toont repetitieve bewegingen met de schoenen. De andere twee imiteren de bewegingen van de schoenen alsof ze zelf schoen zijn.

Uitbreiding

Een gelijkaardige oefening kan je uitvoeren met een hoed, of met een lange broek, etc. De kinderen voeren dan de bewegingen uit alsof ze hoofd of broek zijn.

Hoe zou mijn vriend zijn wanneer ik er niet was?

Welke invloed hebben wij op elkaar?

Hoe kunnen we elkaar aanzetten tot beweging? Hoe invloeden van anderen incasseren?

Hoe kunnen we steunen op elkaar? Hoe kunnen we elkaar wegduwen en opvangen?

Hoe kunnen we elkaar inspireren en samen een dansstukje maken?

Was dat stukje anders wanneer je het alleen had gemaakt?

- **Beeldhouwen in tweetallen: op rustige muziek** het ene kind 'boetseert' het andere naar een 'beeld' door lichaamsdelen te verplaatsen.

Uitbreiding

De beeldhouwer kan ook lichaamsdelen verplaatsen zonder de handen te gebruiken: probeer lichaamsdelen te verplaatsen met de voeten, hoofd, rug, etc

! de beeldhouwer zorgt ervoor dat zijn beeld nooit valt of pijn heeft!

- **Steunen op elkaar: in tweetallen** zoeken naar houdingen waarbij de één steun geeft aan de andere. Het één kind staat in disbalans de andere in balans. Wissel om en zoek vier houdingen: verbindt de houdingen tot een duet.

Uitbreiding

Probeer het duet ook alleen uit te voeren alsof de andere onzichtbaar is. Lukt dit nog? Wat is anders?

- **Per vier:** ééntje gaat naar buiten, de andere drie overleggen welke strategieën ze gaan gebruiken om de vierde aan het bewegen te krijgen. (denk aan imiteren, uitnodigen tot spel, manipuleren,...).
Je mag enkel bewegingsstrategieën gebruiken.

Dansen zoals in de film Zus zonder Zus

De kinderen gaan met de verschillende elementen van de film dansen.

Hoe zou ik bewegen als de grond de muur was?

Hoe ziet de wereld eruit als ik kan dansen op het plafond?

Wie of wat beïnvloedt mij wanneer ik beweeg?

- **Over de verschillende perspectieven: een stoel in de verschillende vlakken**

Plaats een stoel met de vier poten op de grond. Elk kind verzint een beweging bij de stoel. Kan je deze beweging ook nog uitvoeren wanneer de stoel, ligt, of omgekeerd staat?

- **Over leiden of volgen: in duo**

Laat de kinderen per twee hand in hand door de zaal wandelen. Ze moeten zo snel mogelijk de 4 hoeken van de zaal tikken en in het midden gaan zitten. Maar ze mogen niet praten.

Is dat gelukt? Hebben jullie samengewerkt? Hoe? Wie was de leider?

Uitbreiding

Zelfde opdracht maar de kinderen plakken twee andere lichaamsdelen aan elkaar vast: bv hoofd en rug, buik en neus, etc

Indien je nogmaals herhaalt kan je vragen om na elke hoek een nieuwe 'plakhouding' te verzinnen.

Dansopdrachten bij Tussenintussen

Je staat ertussen!

*Of nee... Je staat er midden in
een animatiefilm met virtuele dansers
kijk goed en dans mee*

of

*Wees snel en reageer
Spring omhoog of ga opzij,
Snel wezen is de boodschap!*

Bewegen in de installatie:

Indien je de installatie bezoekt met weinig kinderen kan je de kinderen per drie of vier laten experimenteren in de installatie. In principe zijn er 8 rode titelbladen die aangeven wat je kan doen en op welke instructies in de film je kan reageren:

- **Deel 1: volg de kinderen**
- **Deel 2: opwarming**
- **Deel 3: dans mee**, dans met dagelijkse handelingen en dans de namen
- **Deel 4: er vallen verschillende hoeden** naar beneden
 Probeer een hoed op je trui te vangen
 Probeer een hoed op je hoofd, hand, schouder te houden.
- **Deel 5: rode deuren= imiteren, blauwe deuren= anticiperen en de gele deuren= verbinden van foto's**
- **Deel 6 met de stoel in het circus.** Dansen met een stoel op je buik, op je hoofd,...
- **Deel 7 schaduwen.** Ga achter de glazen wand staan en dans mee met je eigen schaduw.
- **Deel 8: beweeg onder water.** Stel je voor dat je onder water vast zit. Wat zou je proberen te doen om eruit te geraken? Spring boven het water uit, spartel met je benen of kom lucht happen als een vis...beweeg als een vis opgesloten in een aquarium. Of probeer een vis te vangen op je trui!

Tip indien de kinderen witte of bleke kleren dragen wordt de film voor een stuk op hun lichaam geprojecteerd en willen ze vanzelf bewegen. Geen must maar een aanrader.

Natuurlijk zijn er veel meer mogelijkheden,... aan jullie om te experimenteren! Indien je over tijd beschikt kan je onderstaande opdrachten eerst uitvoeren. De kinderen zullen dan de verschillende dingen die zij hebben gedaan in de dansworkshop 'herkennen' in de film.

Rijen en groepperingen

Een kennismakingsoefening

Het eerste deel van het filmpje is ontstaan vanuit de verschillende kennismakingsoefeningen die we de kinderen spelen. De bedoeling is dat de kinderen telkens rijen maken, maar ze mogen niet spreken met elkaar. Ze zoeken naar lichaamstaal of gebarentaal om duidelijk te maken waar ze in de rij horen te staan. Maak rijen:

- Van groot naar klein
- Van oud naar jong
- van kleine voeten naar grote voeten
- diegenen in de rij die broers hebben draaien zich om
- diegenen in de rij die in een even maand verjaren draaien zich om
- wie in de laatste maand ging zwemmen gaat weg
- al wie graag frietjes eet neemt een stap naar voor

Uitbreiding: met de camera

Indien je een camera bij de hand hebt kan je dit proces filmen en daarna versneld afspelen. Je zal zien dat jouw resultaat niet ver van de film ligt!

Uitbreiding: op muziek

Je kan ook opteren om de opdracht nog eens over te doen maar op muziek. De kinderen kunnen dan hun verschillende plaatsen en draaien onthouden. Vraag aan de kinderen om een dansante manier te bedenken om van de ene rij naar de andere te gaan Er ontstaat een rijen-choreografie.

Schrijven met lichaamsdelen

Hedendaagse dansers schrijven met hun lichaam in de ruimte

Solo maken

De kinderen schrijven hun voornaam op een blad papier. Je bekijkt met hen hoe ze hun naam geschreven hebben. In blokletters of in schoonschrift, groot, klein etc. Je maakt een stapel kaartjes waarop telkens een lichaamsdeel afgebeeld staat. Elke letter wordt 'geschreven' met een ander lichaamsdeel. Er ontstaan korte solo's waarbij een ieder zijn naam danst

Een hoed op mijn buik

Anders bewegen aan de hand van een voorwerp

Je neemt één fantastische hoed mee in de studio. De kinderen leggen de hoed telkens op een ander lichaamsdeel en ze proberen te bewegen zonder dat de hoed valt. Schep een geconcentreerde sfeer door rustige muziek op te zetten. We kijken hoe je ineens trager en bewuster beweegt om de hoed in evenwicht te houden.

Probeer zeker met volgende lichaamsdelen:

Hoofd, buik, rug, knie, elleboog, hand, voet.

Uitbreiding duetten

De kinderen gaan per twee achter elkaar staan. De bedoeling is dat ze de hoed aan elkaar doorgeven op verschillende lichaamsdelen. Ze maken een hoed-duet.

Deze stoel is een...

Bewegingsassociaties maken bij een stoel

Gebruik voor ieder kind een stoel. De stoelen staan verspreid in de ruimte. De kinderen stappen door de zaal. Wanneer de muziek stopt roept de begeleider de naam van een voorwerp (roeiboot, haardroger, toilet, telefoon, etc). De kinderen bewegen alsof de stoel dat voorwerp is.

Daarna mogen ze zelf verzinnen welk voorwerp de stoel zou zijn...

Uitbreiding

De kinderen maken per drie een korte sketch waarbij de stoelen op drie verschillende manieren gebruikt worden.

Wat zie je boven water?

Fantasievolle improvisatie.

Baken de ruimte af tot je ongeveer 3m bij 3m over houdt. Vertel aan de kinderen dat ze opgesloten zitten in een aquarium. Boven water hangt een voorwerp dat ze echt graag willen zien of willen hebben. Op welke wijze gaan ze dat voorwerp proberen te pakken. De kinderen kruisen beurtelings de ruimte en proberen telkens op een andere manier dat voorwerp te pakken

Hoe Ei-Land ontstaan is...

Het concept ei-land werd bedacht naar aanleiding van het Spinrag-festival 2007 in Kortrijk. Hierbij kreeg Cacao Bleu vzw de opdracht om een voorstelling te maken met 4-6-jarigen.

Eenzijds greep Cacao Bleu terug naar projecties op de vloer om kinderen te helpen bij het onthouden van de volgorde van de choreografie. Anderzijds gingen de kinderen zelf beeldend aan de slag om eilanden te tekenen, schilderen, boetseren, etc. Het dansen in hun eigen schilderijen gaf een extra beleving en riep associaties op. Op deze manier konden de jonge kinderen onbelemmerd dansen zonder vast te lopen in op te volgen afspraken of hun creativiteit en expressiviteit te verliezen.

Suggesties voor Ei-land

“...Je zit op een eiland

Je staat op een eiland

Je ligt op een eiland

En plots beweegt de grond onder je voeten

Bewegen maar!”

De installatie ei-land bestaat uit een aantal montages waar kinderen op kunnen dansen of bewegen. We nodigen jullie uit om zelf plastisch aan de slag te gaan met kinderen. Digitale foto's van beeldend werk kunnen jullie zelf op de witte vloer projecteren (je moet de foto's wel op CD-R of DVD branden).

Met de bestaande montages kan je op volgende manier bewegingsgewijs aan de slag.

Lichaamsdelen

bevordert coördinatie en isolatie: lichaamsdelen los van elkaar leren bewegen

Probeer te bewegen terwijl het geprojecteerde lichaamsdeel op de grond blijft.

Bv Beweeg met één voet vast op de grond of beweeg met je hoofd vast op de grond

Pijlen

een kennismaking met de bewegingsrichtingen

voorwaarts-achterwaarts-zijwaarts-diagonaal

De kinderen steken het vlak over in de richting van de pijl. Ze verzinnen telkens een andere manier van voortbewegen. Wie voorop staat neemt de leiding!

Foto's van kinderen

vanuit observatie correct imiteren

De kinderen staan rond het vlak: twee per zijde van het vierkant. Wanneer een foto aan jouw kant van het vlak verschijnt neem je de houding aan van de jongen of meisje op de foto.

Voorwerpen

Met het eigen lichaam creatieve vormen en houdingen zoeken

De kinderen maken met hun lichaam hetzelfde voorwerp. De kinderen zorgen ervoor dat iedereen het voorwerp op een andere manier vorm geeft. De figuren worden steeds abstract. Vervolgens komt de montage van de pijlen, wanneer de pijl naar jou wijst verspring je in een andere houding.

Bewegende vlakken/vlekken

Voor het ontwikkelen van bewegingen op de vloer

Eén kind ligt/zit op een vlek en probeert op die vlak te blijven: rollen, draaien, kruipen en verschuiven is hier de boodschap.

De illustratieve tekeningen

Vanuit associatie zelf bewegingen verzinnen.

Bv een ijsje, je kan likken, een ijsje kan smelten, verschillende bollen op een ijsje etc
We kiezen uit die associaties één beweging en oefenen die in. Wanneer dat beeld terug verschijnt doen we de beweging. Op deze manier verzinnen we een 5-tal bewegingen. Vervolgens verspringen de beelden van het ene naar het andere: wie kan telkens de bijhorende beweging uitvoeren?

Stippen op de vloer

Leren isoleren, één lichaamsdeel beweegt los van de andere lichaamsdelen.

Op de vloer zijn telkens stippen te zien,,: probeer met handen, voeten, knieën, zitvlak, hoofd of elleboog op de stippen te blijven.

Bewegende figuren

Een kennismaking met dynamieken en bewegingskwaliteiten

Sta rond het vlak en probeer met je hand net dezelfde beweging te maken, snel, langzaam, kronkelend, stuiterend, schuddend, etc

Tentoonstellingsbezoek met een danseducatieve gids

WAT?

De educatieve omkadering richt zich naar scholen, jeugdverenigingen of gezinnen die met kinderen de tentoonstelling bezoeken. De kinderen/jongeren nemen deel aan een tentoonstellingsbezoek onder leiding van een danseducatieve gids van Cacao Bleu vzw. Samen met hun begeleiders maken ze kennis met het thema en de werking van de installaties. Vervolgens kunnen ze in een bewegingsworkshop zelf dansfrases ontwikkelen geïnspireerd op de werking van de verschillende installaties.

Naar gelang de vraag van de school of instelling kan er een halve dag, een hele dag of in een reeks gewerkt worden die (al dan niet) afsluit met een toonmoment.

De workshops zijn zo opgebouwd dat zowel jongens als meisjes met veel of weinig danservaring kunnen deelnemen. De meeste opdrachten zijn ook bruikbaar voor volwassenen maar dan vertrekken we vanuit een meer volwassen referentiekader.

WIE?

Het Cacao Bleu Collectief is een collectief van danskunstenaars die niet in een vakje te stoppen zijn. Zij hebben zowel een professionele uitvoerende als danspedagogische dansopleiding achter de rug en hebben een rijke ervaring in kunsteducatieve projecten bij Mooss, Wisper, Artforum, de Veerman, De Kopergeiety, Het Paleis,...

Op onze website vindt u informatie over recente projecten. www.cacaobleu.be

